

M. 6089: 1-6.

ACC. N:R. _____

Landskap: *Småland* Upptecknat av: *Jenny Danielsson*
 Härad: *Kinnared* Adress: *Jät*
 Socken: *Jät* Berättat av: _____
 Uppteckningsår: *1939* Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Lucia. *sid.*
(Svan i Umma K. 14.) *1-6.*

Skriv endast på denna sida!

6 sid.

6089

Landsmåsbarkens specialfråga 14

1.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Num. K. 14

Svar å följande frågor.

a. Vad de gamla har berättat om Lusia kom jag ej yngre årtal vid dess första början mit första minne är från min skoltid alltså emellan 1880-1890 i en gård nära mit hem kom en tjänsteflicka från ett herrskapsställe där hon tjänat med sin ferdman till sina svärföräldrar, så på morgonen Lusia klädde hon sig i vit klädning med krans och gäs på huvudet och gick in och bjöd sina blivande svärföräldrar på kaffe och safranskaka, men svärmadren Mia blev så rädd så hon fick slagfall och blev aldrig kry mer, hon trodde att det var en skenad som kom

2

6089

9.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

en till dem, detta är fullkomligt sanningen
 dotter lever än och bor här i Jäts by hon
 har ofta talat om det. Sen bögade di
 med att feia Lucia lite överallt på Lucia-
 morgon med kaffe och lunchkaffar alltid
 med safran i. Jag hörde en gång av en
 gammal man som nu är ^{i di} Magnus Johansson
 i Bråtagård. Jät när han var ung att di fick
 stiga upp tidigare Lucia dagen och börja
 träskningen tidigare därför att di skulle
 ha lussrygen och en bit av äringkakan
 så fick di en frukost mer den dagen för
 att di var uppe så tidigt. Det sålde också
 min faster om att di skulle ha äring-
 kaka Lucia dagen, till den kakan sam-
 lades lite sed av varje slag på sommaren
 som di malde på sina hemkvarnar

Skriv endast på denna sida!

forts

3. och bakade en kaka av det nyölet att
di klädde sig i vitt förekom inte
hemma men faster brukade alltid ba-
ka lussekakor av kornnyöt som vi fick
till kaffet på morgonen.

b. Har inte hört det.

c. Har inte förekommit här på orten
som jag vet.

d. Hemma hos faster fick alltid korna
extra förplågnad Lusa morgon, di fick
var sin stor bytta full med nyölsrisika
sen till kvällen fick di ättholm.

e. Att man har skyndat sig att komma
färdt upp Lusa morgon har förekommit
här, den som sist kom upp fick
höra hela dagen att han drog en lång
lus efter sig och fick heter lusa gölle
parts

Lusa kitta Lusalusen.

f. Att onaturliga väsen var ute den natten
var en allmän tro det har jag hört gam-
la Tala om att de mött "glöden" och
"Odens jakt", vi barn var så rädda den
kvällen ty di skrämdes oss för allting.

g. Det var vissa arbeten som g' fick
göras på Lusa ingen kringgärning såsom
spinnna korva eller mesta garn. Inga
kvinnor fick mala.

h. I. Lusa afton var barn och ungdomar
ute och sprang i gårdarna de klädde
då ut sig det varsta de kunde.

2. De klädde ut sig i gamla trasiga
kläder och färskinshälsar och band
på sig korkkällor och pärskällor och
förde ojämlig de hölade som kor och

5

beräkade som får, och halvm gjorde de olika figurer och sprang och kastade till varandra i gårderna, så talade min far om det. När jag var barn gjorde vi likadant på örnslättarna men nu är allt sådant försvunnet överallt här på orten.

3 Den första gång jag såg Lucia fira var år 1892 jag var då 11 år det var i Smörarnåla i Urkult jag kom dit som jämping det var på ett herrskapsställe hos en länsmän där kom en flicka klädd till Lucia och bjöd på kaffe Lucia morgon hon var klädd i vit klädning och hade en krans i håret av grönt lingonris med pyra jultjärnslys i och alla var tända fört.

6

6089

6.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

den som fört uppträdde här på orten
som jag minns kom med seden från
Ålmundryd hon hade tjänat där hos
en Doktor Brindblom.

1. Memora förekommer det här i Jäts
socken att di' leker Lucia varje år, en
flikha bli utsedd varje år till Lucia-
brud hon är klädd i vitt och har en
grön krans på huvudet med fyra
stora fjus i så är hon utpöjd av tär-
nor som håv fjus i händerna så sjunges
di' luscabitar och ljuder på kaffe och
leusebatter, seden har kommit från
Städerna och herrskapskammern.

Jät i Oktober

Jenny Danielsson

Jät.